

M. SALAJ, hotel Galijot u Poreču

razvoj turizma. Ističu se Regionalni prostorni plan Istre (1969), Urbanistički plan priobalnoga područja općine Makarska (1974), te turistički planovi područja Vrbas-Pliva (1969), Una-Sana (1970) i Dečani-Prokletije (1978). Suautor je niza detaljnih urbanističkih planova, među kojima se izdvajaju rješenja za turističke komplekse u Baškome Polju (1973) i Brezovici na Šar-planini (1974), za lječilišta Lipik (1975) i Topusko (1979), za turistička naselja Plavu i Zelenu lagunu u Poreču (1972 – 77) i Čikat u Malome Lošinju (1987) te za dva turistička kompleksa u inozemstvu, Marsa Matrouh u Egiptu (1983) i Kunduchi Beach u Tanzaniji (1987). Jedan je od autora kompleksnoga programa izgradnje mreže hotela u Slavoniji poznatoga kao »Hotelski sistem Slavonija« (1975). Njegov arhitektonski opus obuhvaća različite projektantske zadatke, među kojima najveći dio čine građevine turističko-ugostiteljskoga sadržaja. Uspio je ostvariti individualan izraz povezujući suvremena oblikovna rješenja i regionalne arhit. značajke. Većinu njegovih realizacija odlikuju jasna tlocrtna dispozicija, logična organizacija i diferencijacija prostora te visok stupanj prilagođenosti građevine topografskim i pejzažnim karakteristikama okoliša. Važnija su mu ostvarenja restauracija »Vučedol« u Vukovaru (1963), hotel »Maestral« u Brelima (1965, s J. de Lucom i A. Rožićem), franjevačka gimnazija i samostan u Samoboru (1968, s E. Seršićem), župna crkva u Novom Zagrebu (1971 – 81, s E. Seršićem), hoteli »Mediteran« (1971) i »Galijot« (1980) u Poreču, hotel »Termal« u Daruvaru, »Dunav« u Vukovaru (1980, sa Z. Krznarićem) i »Lipik« u Lipiku (1982, sa Z. Krznarićem). Autor je idejnoga projekta za ulazni objekt tunela Učka (1970). Izradio je projekt za uređenje Muzeja Mimare u Zagrebu (1987, s M. Kranjcom, I. Pitešom, B. Šerbetićem). – Sudjelovao je s uspjehom na mnogim arhit, i urbanističkim natječajima. Dobio je prve nagrade na natječajima za upravnu zgradu u Borovu (1962), središte Prijedora (1964), hotel u Virovitici (1965), turističko naselje u Korčuli (1969), hotel u Slavonskome Brodu (1982), te za urbanističko rješenje platoa od Pila i Ploča u Dubrovniku (1990, sa Z. Krznarićem, D. Manceom, D. Milasom).

BIBL.: Hotelski sistem Slavonija, ČIP, 1982, 7-8; Oblici izgradnje i psihofunkcija turističkog objekta i lokaliteta, ibid.

LIT.: J. de Luca, Hotelski kompleks Maestral u Brelima kraj Makarske, ČIP, 1969, 101. – V. Bužančić, Suvremena turistička arhitektura u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1970. – I. Maroević, Arhitektura sedamdesetih godina u Hrvatskoj, Arhitektura, 1981, 176–177. – Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985, ibid., 1986, 196–199. – Urbanistički institut SR Hrvatske 1947 - 1987, Zagreb 1988.

SALATIĆ, Tomo, slikar (XVIII. st.). Franjevac, rodom iz Brežaka kraj Tuzle. Spominje se 1780. prigodom preuređenja crkve franjevačkoga

samostana u Kraljevoj Sutjesci kao »nakaš« (tur.: slikar). Oslikao je dozidane dijelove zajedno s Franjom Janjićem (uništeno).

LIT.: J. Jelenić, Ljetopis franjevačkog samostana u Kraljevoj Sutjesci, GZMBiH, 1926, str. 23 - 24.

SALGHETTI-DRIOLI, Francesco (Franjo), slikar (Zadar, 19, III, 1811 15. VII. 1877). Slikarstvo počeo učiti u Zadru i Trstu; 1834. nastavio na Akademiji Sv. Luke (V. Camucini) i Francuskoj akademiji (V. Vernet) u Rimu te na Akademiji u Veneciji. Od 1843. živio i djelovao u Zadru. Slikao u duhu tal. akademizma kompozicije alegorijskoga, vjerskog i pov. sadržaja. Izradio nekoliko portreta, a vrijedni su mu crteži dalm. narodnih nošnji i žanr-prizora iz seoskoga života. Dopisivao se s N. Tomaseom, koji mu je sugerirao sadržaje slika, i s J. J. Strossmayerom. Očuvana se djela nalaze u zadarskim crkvama (Pričest Sv. Benedikta, 1834, u Sv. Mariji; Slikar s djecom na odru svoje žene, zidna slika u franjevačkoj crkvi, 1861), Galeriji umjetnina u Zadru (Faraonov san, 1840) te Modernoj galeriji u Zagrebu (Kristofor Kolumbo u lancima, 1849).

LIT.: A. Petričić, Zadarski slikari u XIX. stoljeću, Radovi HIJZ, 1959, 4-5. Schneider, Historijsko slikarstvo u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1969. – I. Petricioli, Slikar F. Salghetti-Drioli u Narodnom preporodu, Zadarska revija, 1987, 4-5.

SALI, naselje na Dugome otoku. Prapov. su ostaci nađeni na brdu Omišu, u Dugome polju i Čuhu, a ant. ostaci na brdu Koženjaku, Stivanjem polju i Maloj Proversi (ostaci rimske vile istraženi 1951). – Naselje se prvi put spominje 1289. Župna crkva Uznesenja Marijina sagrađena je na mjestu ranosrednjovj. crkve (ostaci pleterne ornamentike). Ulazni dio, presvođen gotičkim svodom, ostatak je crkve što ju je 1465. sagradio zadarski majstor J. Lukačević-Zavaliska. Oltarni trobrodni prostor sagradili su 1581-83. Perić i Ivan, sinovi Jakometa (očuvan glag. natpis o početku gradnje 1. I. 1581). Gl. oltar (pozlaćeno drvo) vrstan je ranobarokni rad. Oltarna slika na platnu nosi umetnutu drvenu ranorenesansnu sliku Majke Božje s djetetom koja je izvorno pripadala nekom poliptihu. S istoga se poliptiha čuva u crkvi slika mrtvoga Krista; obje se slike pripisuju J. Ćulinoviću. U crkvi su gotički i renesansni kaleži, metalni križevi, barokni drveni svijećnjaci te nadgrobne ploče s glag. natpisima (iz 1535, 1558, 1582). - Crkva Sv. Roka spominje se prvi put 1644, a proširena je 1855. U lučkome dijelu sela (Porat) dvije su renesansne kuće obitelji Guerrini (jedna datirana 1641) s ostacima prostrana parka i kapelom Sv. Nikole iz 1583. te kuća Petricioli (rustični barok) s djelomice očuvanim izvornim rasporedom prostora. U Z se dijelu sela nalazi renesansna kuća Rančić.

LIT.: Ć. Iveković, Dugi otok i Kornat, Rad JAZU, 1928, 235. - I. Petricioli, Građevni i umjetnički spomenici na zadarskim otocima, u zborniku: Zadarsko otočje, Zadar 1974, str. A. R. Filipi, Saljaske crkve i kratka povijest Sali, Sali 1981, str. 41. - I. Petricioli, Prilog zadarskim graditeljima XIV. i XV. stoljeća, Radovi. Filozofski fakultet -Zadar, 1982, 20, str. 29-42.

SALONA → SOLIN

SALON, RIJEČKI → RIJEČKI SALON

SALON MLADIH, likovna manifestacija mlađih umjetnika (do 35 godina) sa svih područja lik. djelatnosti ustanovljena 1969. u Zagrebu. Odabirom pojedinačno prispjelih radova nastoji dati pregled jednogodišnjega lik. stvaralaštva mladih u Hrvatskoj. Izložbu »Odabir pojedinačno prispjelih

